

Протокол

№

гр. София, 29.10.2024 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 29.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **10347** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След изпълнение на разпоредбите на чл.142, ал.1 ГПК вр. с чл.144 АПК, на именно повикване в 13.45 ч. се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ – Т. Ц. Т., редовно уведомен, не се явява. Представява се от адв. И. Д., с пълномощно по делото на лист 94.

ОТВЕТНИКЪТ – ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „ОБЖАЛВАНЕ И ДАНЪЧНО ОСИГУРИТЕЛНА ПРАКТИКА“ СОФИЯ ПРИ ЦУ НА НАП, редовно уведомен, представлява се от гл. юрисконсулт Т. Д., с пълномощно по делото на лист 447.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител.

СТРАНИТЕ /поотделно/ - Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ счита, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото и
ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА постъпило на 21.10.2024 г. допълнително заключение по извършената съдебна компютърно-техническа експертиза от вещото лице инж. Д. С..

ДОКЛАДВА писмо постъпило на 30.09.2024 г. от зам. директора на ТД на НАП – София с приложения 2 /два/ броя CD, във връзка с разпореждане на Съда от 19.09.2024 г.

СЪДЪТ връчи екземпляр от експертизата и 2 /два/ броя CD на адв. Д..

В ЗАЛАТА СЕ ЯВЯВА вещото лице ИНЖ. Д. Д. С..

АДВ. Д.: Запознат съм с допълнителното заключението и моля да се изслуша в днешното съдебно заседание.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Запозната съм със заключението и моля да се изслуша в днешното съдебно заседание.

С оглед становището на страните, че не възразяват в днешно съдебно заседание да се изслуша допълнително заключение по извършена съдебно компютърно-техническа експертиза, СЪДЪТ на основание чл. 200, ал. 1 от ГПК пристъпи към снемане самоличността и разпит на вещото лице.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ – ИНЖ. Д. Д. С., 47 г., неосъждана, българка, българска гражданка, без дела и родство със страните. Предупредена за наказателната отговорност по чл. 291 НК. Обещава да даде вярно и безпристрастно заключение.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Представила съм заключение, което поддържам. Само да попитам дали е постъпило писмо от „Борика“?

СЪДЪТ: Няма постъпило писмо от „Борика“.

АДВ. Д.: Към дата на издаване на първата заповед /заповедта за възлагане на ревизия/ имате ли идея дали „Борика“ е била минала одит, какъвто се изисква, за да има квалифициран статут на доставчик.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Само да попитам кое от двете заключения гледаме?

СЪДЪТ: Изслушваме вещото лице във връзка с допуснатата повторна експертиза, тъй като същото не беше отговорило на част от задачите.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: На 6 стр., сега ще обясня през октомври 2018 г. „Борика“ защитава един сертификат за съответствие eIDAS който всъщност не е истинският сертификат за преминат одит. Направена е проверка и е издаден такъв сертификат за съответствие eIDAS, първият сертификат, който „Борика“ взима по eIDAS е през месец април 2019 г. В България се счита, че подписите, които са създадени след 2017 г. от „Борика“ месец октомври, са вече квалифицирани.

АДВ. Д.: Това как кореспондира с вашия отговор по дело № 9132 от 2022 г.? Вещото лице е същото и моля да допуснете въпроса.

СЪДЪТ към АДВ. Д.: Моля само конкретни въпроси по експертизата, не обсъждаме друго дело и друга експертиза.

АДВ. Д.: Чисто технически питам, този въпрос за одит на 4 април, вие сте казала, че чак след това подписа е квалифициран, делото е решено и от ВАС.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Аз казвам на 4 април „Борика“ взима сертификат по eIDAS, който е след преминат одит и след преминати всички процедури за сертифициране и от този момент нататък подписите, които издава следва да са сертифицирани, това е на 04.04.2019 г. Предишният сертификат за съответствие, който е взел одита, юристите са го тълкували така.

АДВ. Д.: От къде се взема времето на подписване на всеки един от оспорените документи?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Времето на подписване там където няма TimeStamp, се взима от компютъра, локалната станция на подписващ, т.е. ако часовникът показва 10.15 ч. той

взима тази станция и този час.

АДВ. Д.: Има ли някъде TimeStamp?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: В ревизионния доклад и в ревизионния акт всички електронни подписи са заверени и със TimeStamp.

АДВ. Д.: А в другите документи по хода на ревизията?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: В другите документи ЗВР няма, в ЗИЗВР няма, във втората ЗИЗВР също няма TimeStamp, в третата ЗИЗВР също няма TimeStamp. Уточнявам, че само в ревизионния акт и ревизионният доклад има TimeStamp.

АДВ. Д.: По отношение на въпроса за валидирането, вие схематично отговаряте, това е на седма страница – софтуер за валидиране, валидатор на „Инфонотари“ АД и валидатор DS Tool на „Информационно обслужване“ АД. Имате ли някъде скрийншотовете или някакви разпечатки за това валидиране?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: В предишната експертиза, както са разпечатките, така ги открих.

АДВ. Д.: Представям на съда и на страните и моля да бъде прието като доказателство по делото, аз съм направил разпечатка от онлайн услугата на Infonotari Validation Services, който е квалифициран доставчик на електронни удостоверявателни услуги, според чийто резултат липсва валиден подпис в заповедта за възлагане на процесната ревизия.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Веднага обяснявам защо. В онлайн валидатора на всеки един от доставчиците в България, не само в Infonotari Validation Services се ползват последните изисквания за квалифициран електронен подпис от Европейската комисия. Тези изисквания се внедряват почти ежеседмично и са съгласувани с последните промени, които се правят в изискванията за електронните подписи и тъй като този подпис е издаден през 2019 г., тогава все още не е имало такива регулации, такива правила, нови, които се създават всеки ден. Това е причината в нито един валидатор този подпис да не може да се валидира и поради тази причина съм използвала настолния валидатор, който към момента на полагане доста се доближава до времето от 2019 г.

АДВ. Д.: Това е пълен абсурд. Ако може вещото лице както сме посочили в задачата, в молбата да носи преносим компютър и да направим един експеримент, как ще стане.

СЪДЪТ: Не разполагаме с техническата възможност в настоящия момент.

АДВ. Д.: Това е невярно твърдение.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Не, не е невярно твърдение.

АДВ. Д.: Този валидатор дали е лицензиран и одитиран?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Лицензиран и одитиран е.

АДВ. Д.: Споменавате също на сайта на Държавна агенция „Електронно управление“, съответно Министерство на електронното управление. Имате ли идея дали той се поддържа последните години, тъй като такава агенция всъщност няма от няколко години.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Има Министерство на електронното управление.

АДВ. Д.: Той не се поддържа и не е сертифициран за валидиране с това наясно ли сте?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Даже съм го написала, това съм го отбелязала в експертизата.

АДВ. Д.: Защото и там не излиза успешно валидиране.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Този сайт е създаден в края на 2018 г. и от „С. Н.“, която „С. Н.“ не е квалифициран доставчик на удостоверявателни услуги, т.е. Държавната агенция тогава възлага да се изготви такъв валидатор. През 2021 г. поддръжката на този валидатор вече не се извършва. И всъщност този валидатор на Министерството на

електронното управление той не е сертифициран по eIDAS и не е създаден да се прави квалифицирано валидиране с него. Малък парадокс, но е така.

АДВ. Д.: Има ли данни за еднозначно идентифициране на всеки един титуляр по смисъла на регламента?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Тъй като в НАП всеки един служител притежава уникален имейл адрес и не се повтарят, засечката кой имейл, на който служител е много лесно може да се направи и това е идентификатора, за да можем да разпознаем кой точно служител е подписал съответния документ.

АДВ. Д.: Това ли е единствения идентификатор?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Има и номера в подписа, които са уникални.

АДВ. Д.: Кой ги дава тях, доставчика ли ги измисля?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Доставчика ги измисля и мисля, че има и вътрешни номера.

АДВ. Д.: Те основават ли се някакви законови разпоредби?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Аз не съм юрист и не мога да кажа.

АДВ. Д.: Нямам повече въпроси.

СЪДЪТ към ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Имате ли въпроси към вещото лице.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Нямам въпроси към вещото лице.

АДВ. Д.: В крайна сметка да уточним, поне първата заповед, след като е била издадена преди удостоверението на „Борика“, дали имаме квалифициран електронен подпис. Спазени ли са техническите изисквания?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Сега ще кажа от техническа гледна точка как стоят нещата. Преди 2018 г. когато започват в България да се издават квалифицирани електронни подписи, се издаваха същите електронни подписи със същия вид двойка ключове, по същия начин и по същата система, но разликата е, че полетата /в подписа има една таблица с определени полета/ и данните за притежателя на подписа се попълваха в полета който където иска така да се каже, т.е. всеки доставчик избираше в кое поле да въведе съответната информация. Давам пример, ако сега е регламентирано как да се напише име, презиме и фамилия, то тогава име, презиме и фамилия можеше да се напише в едно поле. Ако сега е регламентирано къде точно да се впише, в кое поле на таблицата да се впише адрес, то тогава адреса можеше да се впише, в което поле доставчикът на удостоверителни услуги искаше и информацията пак е била налична, но полетата, в които тази информация е вкарвана, всеки доставчик е избирал в кои полета да я вкара, и на практика се получава едно несъответствие, когато се тестват електронни подписи, се валидират. Софтуерът какво прави – той проследява първо, второ, трето, четвърто, пето поле, вижда в подписа първо, второ и т.н. наслабва ги и ако са ОК, казва че този подпис е валиден, ако не са подредени по този начин тогава софтуерът казва, че това е невалиден подпис объркани са нещата и аз не мога да го валидирам. Всъщност този регламент даде указания как точно да се подрежда информацията в електронните подписи, това е основната разлика и всъщност преди този регламент всички доставчици на удостоверителни услуги се одитираха от Комисията за регулиране на съобщенията, след като този регламент влезе в сила тази функция се даде на частни компании. Те са външни, които да одитират специално по eIDAS и вече Комисия за регулиране на съобщенията не се занимава с проверката на тези доставчици, въпреки че всеки месец всеки доставчик прави доклад до тази комисия. През 2018 г. месец юли Комисията за регулиране на съобщенията даде в Европейската комисия доклад във връзка със съответствието на електронните подписи, които са били издавани до момента, но не са били квалифицирани и този доклад е бил приет от

Европейската комисия за напълно съответствие без значение, че софтуерът не го валидира. Това е основната цел на този регламент.

АДВ. Д.: В коя разпоредба на регламента технически пише, всички данни да са на отделни редове? В този случай да дадете нагледно пример къде по редове пише данните на авторите?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Не съм казала на редове. В Приложение № 1 и в приложение № 2 – са дадени техническите характеристики на всеки един подпис, както и устройството за поставяне на подпис, като този регламент казва, че за поставяне на подпис, се издава удостоверение за квалифициран подпис. Това също подлежи на одит, подлежи на отчетност, не може всеки един вид и марка технически носител да бъде използван за поставяне на електронен подпис. Има ги в специален списък дали може или не може. Така че в Приложение № 1 и Приложение № 2 са описани точно техническите изисквания.

АДВ. Д.: В конкретния случай не ми отговорихте конкретно на въпроса по отношение на ЗВР, спазени ли са изискванията към 22 януари когато е била издадена конкретната заповед. Кажете в случая има ли техническите изисквания спазени?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Това което аз смятам е, че електронни подписи са положени и те са както трябва издадени. Това, което може да се спори е датата на подписване на документа, т.е. ако се промени датата на компютъра, извади се кабела за интернет и се направят още две, три неща, тогава може да се създаде документ с друга дата, това е единственото нещо, което може да се направи, но това е хипотетично. Дали е направено или не, няма как да знаем, само казвам, че е възможно.

АДВ. Д.: При подписването на всеки един от документите, знаете ли дали се извършва на момента в реално време проверка за спрени и отклонени удостоверения, защото при проверка по атрибутите дава грешка?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: В този случай, тъй като служителите на НАП са свързани със системата и с интернет, прави се проверка в СРО списъка. Когато нямаш достъп до интернет, то такава проверка няма как да бъде направена и софтуера взима последните данни, които е направил при последното подписване, те може да са преди един месец или преди пет месеца.

АДВ. Д.: Тоест нямаме в реално време проверка.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Допускам, че може да не е имало в някои случаи проверка.

АДВ. Д.: По отношение на различните версии, както казахте измислени и създавани всяка седмица нови правила, от гледна точка на изискването на регламента за дългосрочност, за сигурност и за насърчаване на транзакциите. Н. не трябва всеки един документ дори преди двадесет години създаден да може да се валидира успешно и след двадесет години от всеки един друг доставчик кръстосан в целия Европейски съюз.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Какво общо има това със заключението.

СЪДЪТ: Н. дадем възможност на вещото лице да отговори.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Тъй като нещата в нашата наука се променят ежедневно, едва ли не. Сега ще ви кажа основната причина, поради която електронните подписи се подменят максимум на всеки три години, не защото те не могат да подписват или нещо друго, причината да се сменят е дължината на ключа, т.е. измислят се нови мощности компютри, които вече имат възможност да развият сертификати, които са от преди пет, десет или петнадесет години и в тази връзка се налага да се подменят, защото на пазара вече съществува доста добра техника, която може да разбие по-стара такава.

АДВ. Д.: И това означава, че не може да се валидира, така ли? Всеки един търговец ще трябва да прави експертизи и да се допитва кой ги е подписал. Това ли е идеята на регламента?

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Това вече е прекалено. Това е нетехнически въпрос, вие питате каква е идеята на регламента.

АДВ. Д.: Вещото лице обслужва НАП.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Аз ви отговорих на въпросите, дори във ваш интерес. Представям и моля да приемете нова Справка декларация за извършени разходи.

СЪДЪТ с оглед становището на страните, че нямат въпроси към вещото лице

О П Р Е Д Е Л И:

ПРИЕМА и ПРИЛАГА към доказателствата по делото изготвеното заключение – основно и допълнително по извършената повторна съдебна компютърно-техническа експертиза.

СЪДЪТ констатира, че по справка - декларация по извършената съдебна компютърно-техническа експертиза са посочени разходи в размер на 2247,60 лева. С оглед на това, че по делото е внесен депозит в размер на 500,00 лева, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ОПРЕДЕЛЯ окончателен депозит за изготвяне на повторната съдебна компютърно-техническа експертиза в размер на 2247,60 лева.

ЗАДЪЛЖАВА ответника да представи доказателства за внесен допълнителен депозит в размер на 1747,60 лева, представляващ остатък от определения в днешно съдебно заседание окончателен депозит и внесения до момента такъв, в седемдневен срок от днешното съдебно заседание.

УКАЗВА на ответника, че при неизпълнение на указанието в срок ще бъде постановено определение за принудително събиране.

СЛЕД ПРЕДСТАВЯНЕ на доказателства за внесения допълнителен депозит по делото вещото лице може да поиска издаването на допълнителен РКО с писмена молба.

На вещото лице следва да се изплати възнаграждение в размер на внесения до момента депозит от 500,00 лева. Издаде се РКО.

АДВ. Д.: Оспорвам заключението, като непълно и по никакъв начин не можах да се докажат и да се потвърдят твърденията на вещото лице.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Възраavam. Аз съм поставила само три въпроса по повторната експертиза и не смятам, че само ние трябва да понасяме отговорността за даване на отговори на всички допълнителни въпроси, които бяха зададени по тази експертиза защото ние не сме ги поставяли.

СЪДЪТ: Експертизата беше по ваше искане.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Аз съм поставила три въпроса към повторната експертиза. Накрая се появява повторна експертиза, не с три въпроса, а с 12 въпроса. Допълнителните задачи от НАП са само по т. 11 и т. 12, всички останали задачи не са наши задачи. Аз възраavam.

СЪДЪТ оставя без уважение възражението на гл. юрисконсулт Д., поради което отново напомня на ответника, че следва в 7-дневен срок от днес да внесе допълнителния депозит в размер на 1747,60 лева, определен в днешното съдебно заседание.

АДВ. Д.: Аз също правя възражение в случай, че загубим делото. Считам, че са претендирани много възнаграждения, които са абсолютно необосновани и незаслужени. Вещото лице прави анализ на регламента и претендира възнаграждение за първата експертиза, които са необосновани и незаслужени и отделно допълнителното възнаграждение е изцяло по вина на вещото лице, не си беше свършила работата още първият път да изготви изцяло експертизата и това доведе до загуби и на мен, на жалбоподателя и на колегата да се явяваме днес тук, така че да се претендират нови разноски за нещо, което е трябвало да се свърши първият път е пълен абсурд и абсолютно недобросъвестно от вещото лице. Абсурдно е за бланкетни отговори по всеки един въпрос копи/пейст да се искат над 2000 лева.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Проверката на всеки един електронен подпис отнема изключително много време и проверки в доставчиците на удостоверителни услуги. Аз имам чувството че вече живея в Информационно обслужване и „Борика“, защото една такава експертиза на мен ми отнема около 6 часа престой там.

СЪДЪТ към страните: Имате ли други доказателствени искания.

АДВ. Д.: С оглед днес получените дискове, моля да ми бъде дадена възможност до следващо съдебно заседание да взема отношение по тях и да дам становище, евентуално ако правим някакво оспорване. Знам, че трябва да приключим делото и аз искам, нямам търпение да ходим във ВАС, но все пак с оглед изчистване на делото и да бъде изяснено, моля да го отложите още един път.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Всичко което искахте ви е представено.

АДВ. Д.: По чл. 194 ГПК имам право и чл. 184 да взема становище до следващо съдебно заседание. В съда няма техническа възможност и затова моля за срок.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Това не са нови доказателства, те са представени.

СЪДЪТ, оглед заявеното становище на адв. Д., дава възможност за запознаване с представените в днешното съдебно 2 броя CD, като дава възможност на същия да изрази становище по тях в 3-дневен срок от днес с писмена молба с препис за ответната страна, като в случай че има доказателствени искания изрично да ги посочи писмено в молбата.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: След всичките оспорвания и инсинуации относно подписването на Заповедта за възлагане на ревизия и оспорване на подписа на издателя на тази заповед, моля да се призове Ф. С. Й., като свидетел и като лице подписало тази заповед, която да потвърди издаването и.

АДВ. Д.: Това е пълен абсурд.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Правя си искането, имам право на това

доказателство.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Лицето е изразило волята, издало е заповедта и я е подписала. Това, че не е подписала саморъчно, не го прави невалиден подписа. Моля да бъде допуснат до разпит в следващо съдебно заседание лицето Ф. С. Й., подписала Заповедта за възлагане на ревизия, чрез призоваване.

АДВ. Д.: Намирам искането за недопустимо и неоснователно, тук се говори за оспорване на електронни подписи и дали те отговарят на изискванията на регламента. Става въпрос за чисто технически спор, за чието изясняване са необходими специални знания и писмени доказателства от трети лица, каквито доказателствени средства до момента бяха изчерпани и бяха събрани в достатъчна степен. Би могло да се оспори това заключение, да се изисква тройна или повторна експертиза, но считам че този разпит е абсолютно неоснователен и недопустим и моля да не се уважава.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Тук въпросът изобщо не е технически. Искам да се потвърди добросъвестността на издателя на този акт и че лично той е извършил това действие, защото се инсценират всякакви вероятности от типа на това, „че може да не е бил включен интернета“, „може някой друг да е ползвал подписа“, но ние няма как да знаем и други такива. Напълно ми е основателно искането.

СЪДЪТ по искането на гл. юрисконсулт Д., намира същото за недопустимо към изясняване предмета на спора и споделя изцяло становището на процесуалния представител на жалбоподателя, доколкото в случая се касае за технически въпрос изискващ специални знания и във връзка с който именно по искане на ответника е допусната и повторната съдебно-техническа експертиза.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: По тази заповед има ли открито производство по реда на чл. 193 ГПК и ако има тогава свидетелските показания са допустими. Как така има пречка?

СЪДЪТ: Това е технически въпрос.

ГЛ. ЮРИСКОНСУЛТ Д.: Не е технически въпрос, това е комплексен въпрос. След като се твърди и ние не сме сигурни че тя е подписала, защото технологията не го позволява да се гарантира 100%, оставаме във висящо положение, само защото някой конкретизира, че това бил технически въпрос. СЕС е казал точно обратното, че трябва равностойно отношение да има както към електронните подписи, така и към саморъчните и няма никакво значение дали е електронен или ръчен. Аз съм права за свидетелските показания.

С оглед горното и за събиране на доказателства по делото, **СЪДЪТ**

ОПРЕДЕЛИ:

ОТЛАГА И НАСРОЧВА делото за 12.11.2024 г. от 15.00 ч., за която дата и час страните уведомени от днес.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 14.33 ч.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: